

Kontroll av kjempespringfrø

Mai 2023

Norsk
Landbruksrådgiving Viken

KJEMPESPRINGFRØ (*Impatiens glandulifera*)

VOKSEPLASS

- ✓ Næringskrevende, trives best langs næringsrike vassdrag
- ✓ Nokså skyggetolerant
- ✓ Fuktig skog
- ✓ Våt eng
- ✓ Vann-, vei- og grøftekanter
- ✓ Brakk- og flommark
- ✓ Tangvoller ved sjøen

BIOLOGI

- ✓ Ettårig (sommer-)
- ✓ Har kun frøformering
- ✓ Høyde: 70-200 cm
- ✓ Tilhører springfrøfamilien Balsaminaceae, nært beslektet med vår Springfrø som har gule blomster
- ✓ Saftfull, sprø og skjør stengel
- ✓ Bladene er festet motsatt eller tre i krans, er tykke med sagtanna kanter og mørkegrønn av farge
- ✓ Blomstene kan være lilla, rosa og hvit av farge
- ✓ Svært grunt rotsystem
- ✓ Setter skudd fra basis
- ✓ Blomstring: juni – oktober
- ✓ Sukkerholdig og næringsrik nektar gir god pollinering
- ✓ Antall frø pr. plante: 4000
- ✓ Modne frøkapsler kan kaste frøene opptil 7 m ved berøring
- ✓ Frøene er spiredyktige maks 2 år
- ✓ Tåler ikke frost – stenglene dør etter den første frosten

SPREDEMÅTE

- ✓ Frø
- ✓ Vind
- ✓ Dyr/mennesker/maskiner/utstyr
- ✓ Flytting av jordmasser og hageavfall
- ✓ Vann, frøene er spesielt tilpasset spredning i vann
- ✓ Innført som prydblant på 1900-tallet, fra Himalaya

Det er viktig å ta hensyn til at planter som lukes/slås under blomstring kan fortsatt utvikle spiredyktige frø (eks. hageavfall).

HVA ER PROBLEMATISK MED KJEMPESPRINGFRØ?

Kjempespringfrø danner tette bestand, fortrenger andre arter og gir lite rom for undervegetasjon. Pga. grunt rotsystem og lite undervegetasjon øker erosjonsfaren når planta visner etter første frost om høsten. Kjempespringfrø er på svartelista (uønskede arter i norsk natur).

BEKJEMPING

Kjempespringfrø er mulig å utrydde!

Det kan søkes SMIL-midler for bekjempelse av fremmedarter som kjempespringfrø.

Luking eller slått

- ✓ Aktuelt på områder med moderat mengde planter kan lukes
 - ✓ Lett å luke pga. grunt rotsystem
 - ✓ Aktuelt på områder med mange planter
 - ✓ Viktig å få slått så langt ned som mulig, for å få med unge individer
 - ✓ Før blomstring kan plantene etterlates dersom rota ikke får jord-/vannkontakt
 - ✓ Planter i blomst puttes i tette sekker og leveres til forbrenning
- ➔ **OBS!** Risiko for spredning via maskiner og utstyr!

Luking/slått må gjentas 4 ganger/år fra tidlig juli, med 3 ukers mellomrom i 3 år.

Termisk

Kokende vann kan påføres direkte på plantene før blomstring, gjerne små planter – behandling må gjentas etter behov

Sprøyting

- ✓ Bruk av glyfosat (bruk høyest tillatt dose) og Ally (virkestoff metsulfuron-metyl) har vist effekt
- ✓ I vekster man ikke kan sprøyte (eks. salat) må plantene lukes/ radrenses
- ✓ Husk å søke Mattilsynet om dispensasjon til sprøyting av åkerkanter
- ✓ Bør behandles tidlig i sesongen, 15-20 cm høye planter
- ✓ Følg opp sprøyta områder etter 10-14 dager, evt. gjenta behandling flere ganger

Norsk Landbruksrådgiving Viken

Hjemmeside: <https://viken.nlr.no/>

Gjennestadtunet 83, 3160 Stokke

Foss gård, Stokkeveien 4, 3403 Lier

Tlf.: 33 36 09 70 E-post: viken@nlr.no

**Norsk
Landbruksrådgiving** Viken

Fylkesmannen i Vestfold